

JERONÝMŮV LEV

Nedaleko jeskyně, sloužící jako chlív, v němž stály jesle betlémského děťátka, se po dlouhých letech usídlil poustevník. Jmenoval se Jeroným a vynikal nade všechny své současníky neobyčejnou učeností.

Vedle latiny a řečtiny nadmíru dobře ovládal hebrejštinu, řeč Starého zákona. Měl — při tom nadání — trpělivost každé slůvko, ba písmenko svatého písma důkladně zkoumat a hledat jeho nejpřiléhavější význam v latině, řeči západní církve. Sotva se budeme divit, že toužil po samotě. Našel ji v tichém Betlémě a jeho překlad svaté knihy, na který čekalo celé křesťanstvo, utěšeně rostl.

Ale proslulost učence Jeronýma přivábila do Betléma mnoho jeho obdivovatelů a žáků. A netrvalo dlouho a poblíž jeskyně Narození Páně vyrostl větší klášter, jehož představeným se stal právě náš Jeroným.

Pozdní odpoledne pomalu ustupovalo pokojnému večeru a v klášteře nastal čas studia Písma. Jeroným usedl na hrubé dřevěné odpočívadlo, na nízké stoličce před ním ležely svitky Tóry, jak se nazývá pět knih Mojžíšových, i jednotlivé opisy evangelií na papyru, některé už hodně zežloutlé stářím. Bratři stáli kolem, aby naslouchali učenému výkladu svého opata.

Ten dne
Rozvinul j
šů, ozval s
rovského
chem.

Ale zvi
stavoval
vstříc ne
účastně.
se nad n
nu, kter
sal už t
vnikal l

„Ne
du, ob
něné t
A nez
ně vy
ně ul

Ta
jej u
po h
brzy
kter
past

ne
se
na
m
m

Ten dnes sáhl po mohutném pergamenovém svitku proroka Izaiáše. Rozvinul jej a začal číst hlasitě hebrejský text. Sotva přeložil několik veršů, ozval se výkřik hrůzy a Jeroným spatřil v otevřených dveřích sálu obrovského lva. Klášterní bratři se krčili v koutě místnosti, zmrtvělí strachem.

Ale zvíře nejevilo nepřátelské úmysly. Lev nařikal jako malé dítě a nastavoval Jeronýmovi, který zůstával klidný, přední tlapu. Starý muž šel vstříc nezvyklému hostu. „Copak tě asi k nám přivádí?“ zeptal se jej účastně. Ten ještě více nadzvedl nohu. Zespoda trochu krvácela, a když se nad ní Jeroným sklonil a pečlivě prohlížel zranění, všiml si ostrého trnu, který v ní uvázl. Lev se jej pokoušel sice vytrhnout, ale tím víc si dráсал už beztak bolestivou ránu. Trn byl dlouhý a při každém našlápnutí vnikal hlouběji.

„Nebojte se, nic nám neudělá,“ konejšil opat své bratry. „Přineste vodu, obvazy a léčivý balzám!“ Pak dlouho a obezřele vytahoval trn z poraněné tlapy. Lev přestal nařikat. Poznal, že zde mu skutečně pomohou. A nezklamal se: bratři pod dohledem moudrého Jeronýma ránu důkladně vymyli, nanесли hojivou mast a dobře tlapu zavázali. Zvíře se spokojeně uložilo vedle svitků Písma a odpočívalo.

Tak se stal lev jedním z obyvatelů berlémského kláštera. Zakrátko se jej už nikdo nebál; však byl jako ochočený pes a každý ho mohl pohladit po hrubé, rozježené hřívě. A nepochybně byl nemálo důvtipný, protože brzy rozuměl lidské řeči. Proto mu Jeroným svěřil dohled nad oslíkem, který nosíval bratřím dříví. Každý den vycházel se svým ochráncem na pastvu.

„Dávej na něj pozor!“ přikazoval opat lvu, což snad ani nebylo nutné, neboť tento služebník konal své povinnosti opravdu svědomitě. S oslem se spřátelil a tomu to bylo ku prospěchu, protože lepšího strážce by ne našel nikde. Nemusel se bát dravé zvíře, když jej chránil král zvířat. Jakmile se oslík napásl, lev jej odváděl zpět do kláštera. A mniši jej za svědomitou prací odměnili dobrým obědem.

Jednou na pastvě přemohla lva únava. Mohutnou hlavu složil mezi tlapy, blaženě se protáhl a usnul. Osel se popásal nedaleko cesty a spokojeně hýkal; protože ochutnával keřičky vyprahlé trávy, nevěnoval pozornost svému okolí, což se mu zle vymstilo. Procházela tu právě obchodní karavana, a když kupci zahlédli opuštěné zvíře, chytili je a odvedli spolu se svými velbloudy. Ani je nenapadlo, že by měli mít alespoň výčitky svědomí za tuto krádež.

Když se lev probudil, byl už jeho světenec pryč. Lev pobíhal sem a tam, ale nikde nikdo! Smutně se tedy loudal ke klášteru a dlouho postával před jeho branou, jako by se styděl, že přichází sám. Bratři se domýšleli, že mu zachutnalo oslí maso. Zle mu vyčinili a Jeroným rozhodl, že král zvířat bude za trest pokračovat v práci ubohého oslíka.

Ach, to ponížení! Ale dobrý lev u vědomí své viny celý den dřel a nosil dříví. Až večer si vyběhl trochu do přírody. A věřte, nevěřte, měl štěstí! V dálce spatřil karavanu a mezi velbloudy svého druha, který se ploužil co noha nohu mine.

Lev zařval spravedlivým hněvem a znělo to jako zahřmění. Obchodníci vzali do zaječích a karavana zůstala opuštěna na cestě.

Když bratři vyšli ven z kláštera, aby viděli, co se to děje, spatřili lva, který měl vedle sebe jejich dobrého oslíka, živého a zdravého. S radostí to oznámili Jeronýmovi, sklánějícímu se nad zažloutlými svitky. Dopsal slovo a zvedl unavené oči od posvátného textu:

„Dnes budeme mít hosty. Připravte jídlo a pití a až přijdou, umyjte jim nohy.“

Pak přivítal lva a pochválil jej za dobrou práci. Ten se k němu lísal jako pes. „Počkej raději zde, ať ty chudáky nepolekáš dvakrát!“ přikázal s úsměvem a zamířil k bráně. Tam už čekali nešťastní kupci, kteří sháněli své velbloudy. Prosili za odpuštění, že ukradli klášterního osla.

„Příště pamatujte, že je rozdíl mezi vlastním a cizím“ napomenul je přísně a pozval k prostřenému stolu. Když se občerstvili, přátelsky se s nimi rozloučil.

Jako
oleje. V
neubli
záchr
Ply
a přík
A tak
tam r
N
Písm
jej n
le m

Jako projev své vděčnosti odevzdali obchodníci bratřím velký džbán oleje. Vždyť zažili skutečný zázrak: lev jim rozehnal velbloudy a nikomu neublížil! Slíbili, že stejný džbán dostane klášter každý rok v den jejich záchrany.

Plynula léta a Jeronýmův život se blížil ke svému konci. Svolal bratry a přikázal jim, aby jej pohřbili u vchodu do jeskyně, kde se narodil Ježíš. A tak se stalo. Na jeho hrobě truchlil lev, jehož Jeroným miloval. Ležel tam tak dlouho, až jej jednoho dne bratři našli mrtvého.

Na obrazech starých malířů se sklání učenec z Betléma nad svítkem Písma. Lev stojí vedle a dívá se na něj oddaným pohledem. Je tiše, neboť jej nesmí rušit. A Jeroným pracuje soustředěně a trpělivě v blikavém světle malé olejové lampičky.